

**ДОПОЛНИТЕЛЕН ПРОТОКОЛ  
ЗА АДАПТАЦИЈА НА ТРГОВСКИТЕ АСПЕКТИ ОД ВРЕМЕНАТА СПОГОДБА  
ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ОД ЕДНА СТРАНА И ЕВРОПСКАТА  
ЗАЕДНИЦА, ОД ДРУГА СТРАНА, СО РЕЗУЛТАТОТ ОД ПРЕГОВОРИТЕ  
ПОМЕЃУ ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ ВЗАЕМНИ  
ПОВЛАСТИЦИ ЗА НЕКОИ ВИНА, ВЗАЕМНО ПРИЗНАВАЊЕ, ЗАШТИТА И  
КОНТРОЛА НА ИМИЊАТА НА ВИНАТА И ВЗАЕМНО ПРИЗНАВАЊЕ,  
ЗАШТИТА И КОНТРОЛА НА ИМИЊАТА НА АЛКОХОЛНИ И  
АРОМАТИЗИРАНИ ПИЈАЛОЦИ\***

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, во натамошниот текст "Република Македонија", од една страна, и

ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА, во натамошниот текст "Заедница", од друга страна,  
во натамошниот текст "Договорни страни",

СО ОГЛЕД ДЕКА Спогодбата за стабилизација и асоцијација помеѓу Република Македонија, од една страна и Европската Заедница, од друга страна беше потпишана во Луксембург на 9 април 2001 година со размена на писма,

СО ОГЛЕД ДЕКА членот 27(4) од Спогодбата за стабилизација и асоцијација одредува дека треба да се преговара за спогодба за вино и алкохолни пијалоци,

СО ОГЛЕД ДЕКА Времената спогодба, која гарантира развој на трговските врски преку создавање на договорен однос кој ги имплементира одредбите од Спогодбата за стабилизација и асоцијација во однос на трговијата и трговските прашања со придружните мерки, стапи на сила на 1 јуни 2001 година. Членот 14(4) од Времена спогодба ја повторува обврската за склучување посебна спогодба за вино и алкохолни пијалоци,

СО ОГЛЕД ДЕКА врз таа основа помеѓу договорните страни беа спроведени и завршени преговорите,

СО ОГЛЕД ДЕКА со цел за обезбедување доследност на севкупниот процес на стабилизација, спогодбата за вино и алкохолни пијалоци треба да биде интегрирана во рамките на Времената спогодбата во форма на протокол,

СО ОГЛЕД ДЕКА овој Протокол за вино и алкохолни пијалоци би требало да стапи на сила на 1 јануари 2002 година,

СО ОГЛЕД ДЕКА заради тоа е неопходно што е можно побрзо да се применат одредбите од овој протокол,

САКАЈКИ да ги подобрат условите за промет со вина, алкохолни и ароматизирани пијалоци на нивните пазари, во согласност со принципите за квалитет, меѓусебна полза и реципроцитет,

ЗЕМАЈКИ ГО ПРЕДВИД интересот на обете договорни страни за взаемна заштита и контрола на имињата на вината, и имињата на алкохолните и ароматизирани пијалоци,

СЕ СОГЛАСИЈА ЗА СЛЕДНОТО:

**Член 1**

Овој Протокол ги вклучува следните елементи:

(1) спогодба за доделување взаемни трговски повластици за некои вина (Анекс I од овој Протокол)

(2) спогодба за взаемно признавање, заштита и контрола на имињата на вината (Анекс II од овој Протокол)

(3) спогодба за взаемно признавање, заштита и контрола на имињата на алкохолни и ароматизирани пијалоци (Анекс III од овој Протокол).

Листите наведени во член 5 од Спогодбата од точка (2) и во членот 5 од Спогодбата од точка (3) погоре ќе бидат утврдени дополнително и одобрени согласно процедурата предвидена во членовите 13 и 14 од овие спогодби.

**Член 2**

Овој Протокол и неговите анекси претставуваат составен дел на Времената спогодбата.

\* Одлуката за одобрување на Дополнителниот протокол за вино и алкохолни пијалоци кон Времената спогодба за трговија и трговски прашања меѓу Република Македонија и Европската заедница Бр. 23-7295/1 од 25 декември 2001 година е објавена во "Службен весник на РМ" бр. 103 од 28 декември 2001 година на страна 5420.

### Член 3

Овој Протокол ќе биде одобрен од страна на Република Македонија и Заедницата во согласност со нивните сопствени процедури. Договорните страни ќе ги преземат неопходните мерки за имплементација на протоколот.

Договорните страни меѓусебно ќе се известуваат за завршувањето на соодветните процедури согласно првиот став од овој член.

### Член 4

Доколку бидат завршени процедурите наведени во член 3, овој протокол стапува во сила на 1 јануари 2002 година и ќе се применува од таа дата.

### Член 5

Овој Протокол е составен во дупликат на секој од официјалните јазици на двете договорни страни и секој од тие текстови е еднакво веродостоен.

Во \_\_\_\_\_, на

За Република Македонија

За Европската Заедница

## АНЕКС I СПОГОДБА

### ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ ВЗАЕМНИ ТРГОВСКИ ПОВЛАСТИЦИ ЗА НЕКОИ ВИНА

1. Увозот во Заедницата на следните производи кои потекнуваат од Република Македонија ќе подлежат на повластиците наведени подолу:

| шифра на КН (комбинирана номенклатура) | Опис                    | Применливи давачки | количини за 2002 година (hl) | годишни прилагодувања (hl) | Посебни одредби |
|----------------------------------------|-------------------------|--------------------|------------------------------|----------------------------|-----------------|
| од 2204 10                             | Квалитетни пенливи вина | слободно           | 15 000                       | +6 000                     | (1)             |
| од 2204 21                             | Вина од свежо грозје    |                    |                              |                            |                 |
| од 2204 29                             | Вина од свежо грозје    | слободно           | 285 000                      | -6 000                     | (1)             |

(1) На барање на една од договорните страни може да се одржат консултации за прилагодување на квотите со префрлување на количините над износот од 6.000 hl од квотата која се применува за од 2204 29, во квотата која се применува за од 2204 10 и од 2204 21.

2. Заедницата доделува повластена нулта-давачка во рамките на тарифните квоти споменати под точка 1, под услов Република Македонија да не исплаќа никакви извозни субвенции при извозот на овие количини.

3. Увозот во Република Македонија на следните производи кои потекнуваат од Заедницата ќе подлежат на повластиците наведени подолу:

| Тарифна царинска шифра на РМ | Опис                    | Применливи давачки | количини за 2002 година (hl) | годишно покачување (hl) | Посебни одредби |
|------------------------------|-------------------------|--------------------|------------------------------|-------------------------|-----------------|
| од 2204 10                   | Квалитетни пенливи вина | слободно           | 3 000                        | 300                     |                 |
| од 2204 21                   | Вина од свежо грозје    |                    |                              |                         |                 |

4. Република Македонија доделува повластена нулта-давачка во рамките на тарифните квоти од точка 3, под услов Заедницата да не исплаќа никакви извозни субвенции при извоз на овие количини.

5. Оваа Спогодба се однесува на вино:

(а) кое е произведено од свежо грозје произведено и обрано целосно на територијата на договорната страна за која станува збор, и

(б) (i) по потекло од ЕУ, кое е произведено во согласност со правилата за енолошка практика и процеси наведени во глава V од

Регулативата на Советот (ЕЗ) бр. 1493/1999 од 17.5.1999 година за заедничката организација на пазарот со вино ;

(ii) по потекло од Република Македонија, кое е произведено во согласност со правилата за енолошка практика и процеси согласно законите на Република Македонија. Овие енолошки правила треба да се усогласени со легислативата на Заедницата.

6. Увозот на вино во рамки на повластиците предвидени во оваа спогодба подлежи на презентација на сертификат издаден од официјално тело признато од двете страни, а кое е наведено на заеднички составените листи, со кој се потврдува дека тоа вино е во согласност со одредбите на точка 5(б).

7. Договорните страни не подоцна од првото тримесечие на 2005 година, ќе ги разгледаат можностите за доделување понатамошни взаемни повластици земајќи го предвид развојот на трговијата со вино помеѓу договорните страни.

8. Договорните страни гарантираат дека повластиците кои меѓусебно си ги доделија не се доведуваат во прашање со други мерки.

9. Консултации за секој проблем кој е во врска со примената на оваа Спогодба се одржуваат на барање на една од договорните страни.

10. Оваа Спогодба се применува, на територијата на Република Македонија, од една страна, и на териториите на кои се применува Договорот за основање на Европската Заедница и под условите предвидени во тој договор, од друга страна.

## **АНЕКС II**

### **СПОГОДБА**

#### **ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ВЗАЕМНО ПРИЗНАВАЊЕ, ЗАШТИТА И КОНТРОЛА НА ИМИЊАТА НА ВИНАТА**

##### **Член 1**

###### **ЦЕЛИ**

1. Договорните страни се согласуваат, во согласност со принципите за недискриминација и реципрочност, да ги признаат, заштитуваат и контролираат имињата на вината кои потекнуваат од нивната територија под условите наведени во оваа Спогодба.

2. Договорните страни ги преземаат сите општи и посебни мерки неопходни за да се гарантира почитување на обврските поставени во оваа Спогодба и дека се постигнати нејзините цели.

##### **Член 2**

###### **ДОМЕТ И ПОЛЕ НА ПРИМЕНА**

Оваа Спогодба ќе се применува на вината опфатени во ставката 2204 од Меѓународната конвенција за хармонизиран систем на опис и шифрирање на стоки ("Хармонизиран систем"), потпишана во Брисел на 14 јуни 1983 година.

##### **Член 3**

###### **ДЕФИНИЦИИ**

За целите на оваа Спогодба, освен онаму каде е поинаку предвидено, се подразбира дека изразите:

(а) "вино по потекло од" проследено со името на една од договорните страни значи вино произведено на територијата на споменатата договорна страна, од грозје кое е обрано само на нејзината територија;

\* Сл. весник Л 179, 14.7.1999, стр. 1. Регулатива, последен пат изменета со Регулативата (ЕЗ) бр. 2862/2000 (Сл. весник Л 328, 23.12.2000, стр. 2)

(б) "географска ознака" значи секоја ознака, вклучувајќи и "име на потеклото", како што е дефинирано во членот 22(1) од Договорот за трговските аспекти на правата за интелектуална сопственост (во понатамошниот текст "TRIPs Договор"), која е призната со законите и регулативите на договорната страна за опишување и претставување на вино кое потекнува од територијата на таа договорна страна;

(в) "традиционален израз" значи традиционално користено име, како што е наведено во Анексот, кое се однесува особено на методот на производство или на квалитетот, бојата или типот на вино кој е доволно карактеристичен и/или со создадена репутација и признат со законите и регулативите на договорната страна за опишување и претставување на такво вино кое потекнува до територијата на таа договорна страна;

(г) "заштитено име" значи географска ознака или традиционален израз дефиниран во ставовите (б) и (в) соодветно, која е заштитена според оваа Спогодба;

(д) "хомонимно" значи идентично заштитено име или име кое е толку слично за да може да предизвика забуна, да означува различни места на потекло или различни вина кои потекнуваат од соодветните територии на договорните страни;

(ѓ) "опис" значи зборови кои се користат за да се опише едно вино на етикета или во документи кои го придружуваат тоа вино при транспортот, во трговски документи, особено на фактури и известувања за испорака, како и при рекламирање;

(е) "етикетажа" значи збир на сите описи и други упатувања, знаци, илустрации или трговски ознаки кои го идентификуваат виното и се појавуваат на садот, вклучувајќи ја и направата за затворање или на етикетата која е закачена и на обвитката на грлото на шињата;

(ж) "претставување" значи зборови или знаци кои се користат на садовите и на направите за нивното затворање, на етикетажот или на пакувањето;

(з) "пакување" значи заштитна амбалажа како што е хартија, сламени омот и од секаков вид, картони и кутии, кои се користат за транспорт на една или повеќе садови и/или за нивна презентација заради продажба на крајниот потрошувач;

(с) "трговска ознака" значи:

- трговска ознака регистрирана според легислативата на договорната страна,
- општа законска ознака која е призната според законот на договорната страна, и
- добро позната трговска ознака дефинирана во членот 6bis од Париската Конвенција за Заштита на индустриска сопственост (1967).

## **ГЛАВА I**

### **ВЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИМИЊАТА НА ВИНАТА**

#### **Член 4**

#### **ПРИНЦИПИ**

1. Без влијание врз одредбите од членовите 22 и 23 од Договорот за трговските аспекти на правата на интелектуална сопственост (TRIPs), наведени во Анекс 1C од Договорот за основање на Светската трговска организација, страните ќе ги преземат сите неопходни мерки, во согласност со овој анекс, за да гарантираат взаемна заштита на имињата дефинирани во членот 5 кои се користат за опишување и претставување на вината кои потекнуваат од територијата на договорните страни. За таа цел, секоја договорна страна на заинтересираните страни им доставува соодветни правни средства заради гарантирање на ефикасна заштита и за спречување на користење на географски ознаки и традиционални изрази за идентификација на вината кои не се покриени со соодветни индикации или описи.

2. Во Република Македонија, заштитените имиња на Заедницата:

(а) се резервирани исклучиво за вината со потекло од Заедницата за кои истите се применуваат, и

(б) може да се користат само под условите предвидени во законите и регулативите на Заедницата.

3. Во Заедницата, заштитените имиња на Република Македонија:

(а) се резервирани исклучиво за вина со потекло од Република Македонија за кои истите се применуваат, и

(б) може да се користат само под условите предвидени во законите и регулативите на Република Македонија.

4. Заштитата предвидена со оваа Спогодба особено забранува било каква употреба на заштитените имиња за вина кои не потекнуваат од географската област која е назначена или од местото каде изразот се користи традиционално, и ќе се применува дури и кога:

- е назначено вистинското потекло на виното,
- географската ознака се користи во превод,
- името е придружено со термини како што се "вид", "тип", "стил", "имитација", "метод" или други аналогни изрази.

5. Во случај на хомонимни географски ознаки:

(а) кога заштитените ознаки според оваа Спогодба се хомонимни, заштитата се доделува за секоја ознака, доколку таа се користи традиционално и постојано и ако потрошувачите не се измамени за вистинското потекло на виното;

(б) кога заштитените ознаки според оваа Спогодба се хомонимни со името на географска област која е надвор од територијата на Страните, тоа име може да се користи за да го опише и претстави виното произведено во географската област на која се однесува името, доколку тоа се користи традиционално и постојано, неговата употреба за таа цел е регулирана од страна на земјата на потекло и ако потрошувачите не се измамени да веруваат дека виното потекнува од територијата на Страната за која станува збор.

6. Во случај на хомонимни традиционални изрази:

(а) кога таквите изрази заштитени со оваа Спогодба се хомонимни, за секој израз ќе биде доделена заштита, доколку изразот се користи традиционално и постојано а потрошувачите не се измамени за вистинското потекло на виното;

(б) кога таквите изрази заштитени со оваа Спогодба се хомонимни со име кое се користи за вино што не потекнува од територијата на Страните, тоа име може да се користи за да го опише и претстави виното, доколку тоа се користи традиционално и постојано, неговата употреба за таа цел е регулирана од страна на земјата на потекло и потрошувачите не се измамени да веруваат дека виното потекнува од територијата на Страната за која станува збор.

7. Комитетот за стабилизација и асоцијација може со своја одлука да ги одреди практичните правила за употреба кои ќе овозможуваат разликување помеѓу спорните хомонимни ознаки или изрази наведени во став 5 и 6, имајќи ја предвид потребата праведно да се третираат производителите за кои станува збор и да се гарантира дека потрошувачите не се измамени.

8. Одредбите од оваа Спогодба во никој случај не го оштетуваат правото на секое лице да го користи, во трговијата, своето име или името на неговиот претходник во бизнисот, под услов таквото име да не се користи на начин кој ќе ги измами потрошувачите.

9. Ништо од оваа Спогодба не ја обврзува договорната страна да ги заштити географските ознаки или традиционалните изрази на другата договорна страна кои не се или престаанале да бидат заштитувани нејзината земја на потекло или кои отпаднале од употреба во таа земја.

10. Договорните страни се откажуваат од своето право да се повикуваат на член 24(4) до (7) од TRIPs Договорот со цел да одбијат заштита на име на другата договорна страна, за производите опфатени со оваа Спогодба.

#### Член 5

### ЗАШТИТЕНИ ИМИЊА

Во поглед на вино кое потекнува од Република Македонија и од Заедницата, ќе бидат заштитени имињата наведени во листите составени во согласност со член 14, став 2(a).

#### Член 6

### ТРГОВСКИ ОЗНАКИ

1. Регистрирањето на трговска ознака за вино која содржи или претставува заштитено име според оваа Спогодба ќе биде одбиено, или, на барање на засегнатата страна, е неважечко доколку:

- виното кое е во прашање не потекнува од местото на кое се однесува географската ознака

- или, во случај кога

- виното кое е во прашање не е она за кое е резервиран традиционалниот израз.

2. Сепак, трговската ознака регистрирана со добра намера најдоцна до 31 декември 1995 година може да се користи се до 31 декември 2005 година, доколку истата била во константна употреба од нејзината регистрација.

#### Член 7

### ИЗВОЗ

Договорните страни ги преземаат сите мерки неопходни за да осигураат дека во случаи кога вината кои потекнуваат од Договорните страни се извезени и пуштени во промет надвор од нивните територии, заштитените имиња на едната од договорните страни наведени во член 5 не се користат за да опишат и претстават вино кое потекнува од другата договорна страна.

#### Член 8

### ПРОШИРУВАЊЕ НА ЗАШТИТАТА

Користа од заштитата доделена со оваа Спогодба се проширува на физички и правни лица, сојузи, асоцијации и организации на производители, трговци или потрошувачи чии главни седишта се лоцирани на територијата на другата договорна страна, до оној степен до кој дозволува релеватната легислатива на договорните страни.

## Член 9

### ПРИМЕНА

1. Доколку надлежната служба, именувана во согласност со член 11, констатира дека описот или претставувањето на виното, особено во етикетажата, во официјални или трговски документи или при рекламирање, претставуваат повреда на оваа Спогодба, договорните страни преземаат неопходни административни мерки и/или започнуваат законска постапка за борба против нелојална конкуренција или за спречување на незаконска употреба на заштитено име на било кој друг начин.

2. Мерките и постапките наведени во став 1 ќе бидат преземени во следните случаи:

(а) кога преводот на описите предвидени со легислативата на Заедницата или на Република Македонија на јазикот или јазиците на другата договорна страна резултира со појава на збор кој може да доведе до грешка во поглед на потеклото, природата или квалитетот на виното кое е така опишано или претставено;

(б) кога описите, трговските ознаки, имињата, написите или илустрациите кои директно или индиректно даваат лажни или измамливи информации во поглед на потеклото, природата, сортите на винова лоза или материјалните квалитети на виното се појавуваат на садот или амбалажата, при рекламирање или во официјални или трговски документи кои се однесуваат на вината чии имиња се заштитени согласно оваа Спогодба;

(в) кога, садовите кои се користат за амбалажа претставуваат измама во поглед на потеклото на виното.

3. Одредбите на став 1 и 2 се применуваат без оглед на дадените можности на физичките и правни лица и ентитети, наведени во член 8 да преземат соодветни мерки на територијата на договорните страни, вклучувајќи и упатување на судови.

## Член 10

### ДРУГА ИНТЕРНА ЛЕГИСЛАТИВА И ДРУГИ МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

Освен во случаи кога е поинаку договорено помеѓу договорните страни, оваа Спогодба не исклучува доделување поопширна заштита, сега или во иднина, на имињата заштитени со оваа Спогодба, од страна на договорните страни врз основа на нивната интерна легислатива или други меѓународни договори.

## ГЛАВА II

### КОНТРОЛА И МЕЃУСЕБНА ПОМОШ ПОМЕЃУ НАДЛЕЖНИТЕ ОРГАНИ

## Член 11

### НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ ЗА ПРИМЕНА

1. Секоја договорна страна назначува органи надлежни за примената на оваа Спогодба. Кога договорната страна назначува повеќе од еден надлежен орган, таа треба да обезбеди координираност на работата на тие органи. За таа цел, треба да се назначи еден единствен орган.

2. Договорните страни се информираат меѓусебно за имињата и адресите на овие органи не подоцна од два месеци по стапувањето во сила на оваа Спогодба. Треба да постои блиска и директна соработка помеѓу овие органи.

## Член 12

### ПОВРЕДА

1. Доколку некој од органите наведени во членот 11 има причина да се сомнева дека:
  - (а) вино кое е или било предмет на трговија помеѓу Република Македонија и Заедницата, не ги почитува одредбите на оваа Спогодба или законите и регулативните на договорните страни, и
  - (б) тоа непочитување е од особен интерес за другата договорна страна и може да биде основа за преземање административни мерки и/или судски постапки,таа веднаш ја информира Комисијата и надлежниот орган или органите на другата договорна страна.
2. Информациите кои треба да се обезбедат согласно ставот 1 треба да бидат придружени со официјални, трговски или друг вид соодветни документи, со детали за административните мерки или евентуалните судски постапки. Информациите во врска со виното кое е во прашање, треба да се однесуваат особено на:
  - (а) производителот и лицето кое располага со тоа вино;
  - (б) составот и органолептичките карактеристики на виното;
  - (в) неговиот опис и претставување;
  - (г) природата на направената повреда на правилата за производство и комерцијализација.

## ГЛАВА III

### УПРАВУВАЊЕ СО СПОГОДБАТА

## Член 13

### РАБОТНА ГРУПА

1. До влегувањето во сила на Спогодбата за стабилизација и асоцијација, се основа работна група која произлегува од постојната работна група основана со одлуката бр. 1/98 на Советот за соработка воспоставен со Спогодбата за соработка помеѓу Република Македонија и Европската заедница, потпишана со размена на писма на 29 април 1997 година.
2. Работната група се грижи за доброто функционирање на оваа Спогодба и ги разгледува сите прашања во врска со неговата имплементација. Поточно, работната група може да даде препораки за подобрување на реализацијата на целите на оваа Спогодба.

## Член 14

### ЗАДАЧИ НА ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ

1. Договорните страни, директно или преку работната група дефинирана во член 13, одржуваат контакти за сите прашања поврзани со имплементацијата и функционирањето на оваа Спогодба.
2. Поточно, договорните страни:



(а) со одлука на Советот за соработка, ги составуваат и менуваат листите наведени во член 5 и протоколот од оваа Спогодба, со цел да се земат предвид сите измени на законите и регулативните на договорните страни;

(б) се информираат меѓусебно за намерата да донесат нови регулативи или измени на постојните регулативи кои се од јавен интерес, како што се заштитата на здравјето или на потрошувачите, кои имаат импликации врз лозаро-винарскиот сектор;

(в) се известуваат меѓусебно за судските одлуки во врска со примената на оваа Спогодба и се информираат меѓусебно за преземените мерки врз основа на таквите одлуки,

3. Во рамките на оваа Спогодба, секоја од страните може да даде сугестии за проширување на полето на нивната соработка во врска со лозаро-винарскиот пазар, земајќи го предвид искуството стекнато во досегашната примена.

4. Одлуките донесени во смисла на ставот 2(а) од овој член се задолжителни за страните кои се обврзани да превземат мерки за нивно извршување.

## **ГЛАВА IV**

### **ОПШТИ ОДРЕДБИ**

#### **Член 15**

#### **ТРАНЗИТ - МАЛИ КОЛИЧИНИ**

Оваа Спогодба не се однесува на вината кои:

(а) поминуваат во транзит преку територијата на договорните страни, или

(б) потекнуваат од територијата на една од договорните страни и се разменуваат во мали количини помеѓу нив под условите и согласно со постапките предвидени во овој протокол.

#### **Член 16**

#### **ТЕРИТОРИЈАЛНА ПРИМЕНА**

Оваа Спогодба се применува на територијата на Република Македонија, од една страна и на териториите на кои се применува Договорот за основање на Европската Заедница и според условите поставени во тој договор, од друга страна.

#### **Член 17**

#### **НЕИСПОЛНУВАЊЕ**

1. Договорните страни се консултираат доколку едната од нив смета дека другата не успеала да исполни некоја обврска од оваа Спогодба.

2. Договорната страна која бара консултации ѝ ги доставува на другата страна сите информации потребни за детално испитување на случајот за кој станува збор.

3. Во случаи кога било какво одложување би можело да го загрози човековото здравје или да ја намали ефикасноста на мерките во борбата против измами, може да се преземат привремени заштитни мерки без претходна консултација, под услов консултациите да започнат веднаш по преземањето на тие мерки.

---

<sup>1</sup> Службен весник Л190, 4.7.1998, стр.48.

<sup>2</sup> Службен весник Л348, 18.12.1997, стр.1

4. Доколку, по консултациите предвидени во став 1 и 3, договорните страни не постигнат договор, страната која побарала консултации или која презела мерки дефинирани во став 3 може да преземе соодветни заштитни мерки за да овозможи правилна примена на оваа Спогодба.

#### Член 18

#### ПРОДАЖБА НА ПРЕТХОДНИ ЗАЛИХИ

1. Вината, кои во моментот на стапување во сила на оваа Спогодба биле произведени, подготвени, опишани и претставени во согласност со интерните закони и регулативи на договорните страни но на начин забранет со оваа Спогодба, може да се продаваат се до исцрпување на залихите.

2. Освен во случаи кога договорните страни усвојат спротивни одредби, вината кои биле произведени, подготвени, опишани и претставени во согласност со оваа Спогодба, но чие производство, подготовка, опис и претставување престане да биде во согласност со Спогодбата поради измена на Спогодбата, може да продолжат да се продаваат се до исцрпување на залихите.

### **ПРОТОКОЛ КОН СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ВЗАЕМНО ПРИЗНАВАЊЕ, ЗАШТИТА И КОНТРОЛА НА ИМИЊАТА НА ВИНАТА**

#### ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ СЕ СОГЛАСИЈА ЗА СЛЕДНОТО:

Согласно член 15(б) од Спогодбата, следните количини на вино се сметаат за мали:

1. количини ставени во садови со волумен до 5 литри, етикетирани и снабдени со направа за затворање која не може повторно да се користи, и кога вкупната транспортирана количина, без оглед дали е составена од одделни пратки, не надминува 50 литри;

2. (а) количини кои се составен дел од личен багаж на патници не поголеми од 30 литри;

(б) количини кои се испратени во пратки од една до друга индивидуа не поголеми од 30 литри;

(в) количини кои се составен дел на личните предмети на индивидуи кои се преселуваат;

(г) количини увезени за дели на научни или технички експерименти, од максимум 1 хектолитар;

(д) количините наменети за дипломатски, конзуларни или слични претставништва, увезени без давачки кои им се доделени;

(ѓ) количините кои се чуваат како намирници во интернационални транспортни средства;

Случајот на ослободување наведен во став 1 не може да се кумулира со еден или повеќе случаи на ослободување наведени во став 2.

## **АНЕКС III**

### **СПОГОДБА**

### **ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ВЗАЕМНО ПРИЗНАВАЊЕ, ЗАШТИТА И КОНТРОЛА НА ИМИЊАТА НА АЛКОХОЛНИ И АРОМАТИЗИРАНИ ПИЈАЛОЦИ**

#### **Член 1**

##### **ЦЕЛИ**

1. Договорните страни се согласуваат, во согласност со принципите за недискриминација и реципроцитет, да ги признаат, заштитуваат и контролираат имињата на алкохолните и ароматизирани пијалоци со потекло од нивните територии, според условите наведени во овој анекс.

2. Договорните страни ги преземаат сите општи и посебни мерки неопходни да се почитуваат обврските и реализацијата на целите утврдени во оваа Спогодба.

#### **Член 2**

##### **ДОМЕТ И ПОЛЕ НА ПРИМЕНА**

Оваа Спогодба се однесува на следните производи:

(а) Алкохолни пијалоци кои се дефинирани:

- за Заедницата, во Регулацијата на Советот (ЕЕЦ) бр. 1576/89 од 29.5.1989 за општите правила за дефиниција, опис и претставување на алкохолните пијалоци,<sup>1</sup>

- за Република Македонија, во Регулацијата за квалитет на алкохолни пијалоци (Службен весник на Социјалистичка Федеративна Република Југославија бр. 16/88), со последна измена во Регулацијата за квалитет на алкохолни пијалоци (Службен весник на Социјалистичка Федеративна Република Југославија бр. 63/88),

а кои се опфатени во тарифниот број 2208 од Меѓународната конвенција за хармонизиран систем за опис и шифрирање на стоки, потпишана во Брисел на 14 јуни 1983 година;

(б) Ароматизирани вина, ароматизирани пијалоци на база на вино и ароматизирани коктейли од лозаро-винарски производи, во понамошниот тест "ароматизирани пијалоци", како што се дефинирани:

<sup>1</sup> Сл. весник Л 149, 14.06.1991, стр.1. Регулација, последен пат изменета со Регулацијата (ЕС) бр. 2061/96 на Европскиот парламент и на Советот (Сл. весник Л 277, 30.10.1966, стр.1).

- за Заедницата, во Регулативата на Советот (ЕЕС) бр. 1601/1991 од 10.06.1991 за општите правила за дефиниција, опис и претставување на ароматизирани вина, ароматизирани пијалоци на база на вино и ароматизирани коктейли од лозаро-винарски производи<sup>1</sup>,

- за Република Македонија, во регулативата за квалитет на вина (Службен весник на Социјалистичка Федеративна Република Југославија бр. 17/81), со последната измена во регулативата за квалитет на вина (Службен весник на Социјалистичка Федеративна Република Југославија бр. 14/89).

а кои се опфатени во тарифните броеви 2205 и од 2206 од Меѓународната Конвенција за хармонизиран систем за опис и шифрирање на стоки, потпишана во Брисел на 14 јуни 1983 година.

### Член 3

#### ДЕФИНИЦИИ

За целите на оваа Спогодба, се подразбира дека термините:

(а) "алкохолен пијалок кој потекнува од" проследен со името на едната од договорните страни значи алкохолен пијалок произведен на територијата на таа договорна страна;

(б) "ароматизиран пијалок кој потекнува од" проследен со името на едната од договорните страни значи ароматизиран пијалок произведен на територијата на таа договорна страна;

(в) "опис" значи: зборовите кои се користени во етикетањето, или на документите кои го придружуваат алкохолот или ароматизираниот пијалок за време на транспортот, на трговските документи и особено на фактурите и товарните листови, како и при рекламирање;

(г) "хомонимно" значи: идентично заштитено име или толку слично име кое може да предизвика забуна, да означува различни места на потекло, различни алкохолни пијалоци или ароматизирани пијалоци кои потекнуваат од соодветните територии на договорните страни;

(д) "етикетирање" значи: збирот на описи и други упатувања, знаци, симболи, илустрации или трговски ознаки кои ги идентификуваат алкохолните и ароматизирани пијалоци и кои се наведени на садот, вклучувајќи на направата за затворање или на етикета која е закачена и врз покривката која го обвиткува грлото на шишињата;

(ѓ) "претставување" значи зборови или знаци кои се користат на садовите и нивните направи за затворање, во етикетажата на амбалажата.

(е) "амбалажа" значи: заштитна амбалажа како што е хартија, сламен омот од секаков вид, картони и кутии, кои се користат при транспорт на еден или повеќе садови и/или за нивна презентација за продажба на крајниот потрошувач;

(ж) "трговска марка" означува:

- трговска марка регистрирана според легислативата на договорната страна,
- општа законска ознака која е призната според законот на договорната страна; и
- добро позната трговска марка дефинирана во членот 6bis од Париската Конвенција за заштита на индустриска сопственост (1967).

<sup>1</sup> Службен весник Л 149, 14.06.1991, стр. 1

## ГЛАВА I

### ВЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИМИЊАТА НА АЛКОХОЛНИ И АРОМАТИЗИРАНИ ПИЈАЛОЦИ

#### Член 4

#### ПРИНЦИПИ

1. Без влијание на членовите 22 и 23 од Спогодбата за трговските аспекти на правата на интелектуална сопственост наведени во Анекс 1С од Договорот за основање на Светската Трговска Организација (во понатамошниот текст "TRIPs Договор"), договорните страни ги преземаат сите неопходни мерки, во согласност со овој анекс, за да гарантираат взаемна заштита на имињата дефинирани во членот 5 кои се користат за опишување на алкохолни и ароматизирани пијалоци по потекло од територијата на договорните страни. За таа цел, секоја страна им обезбедува соодветни правни средства на заинтересираните страни кои овозможуваат да се користи едно име кое ги идентификува алкохолните или ароматизирани пијалоци кои не потекнуваат од географска зона означена со името за кој станува збор или со местото каде тоа име се користи традиционално.

2. Во Република Македонија, заштитените имиња на Заедницата:

(а) може да се користат само под условите дефинирани во законските, судските или правните одредби на Заедницата, и

(б) се резервирани исклучиво за алкохолните и ароматизирани пијалоци со потекло од Заедницата за кои истите се применуваат.

3. Во Заедницата, заштитените имиња на Република Македонија:

(а) може да се користат само под условите дефинирани во законските, судските и правните одредби на Република Македонија, и

(б) се резервирани исклучиво за алкохолните и ароматизирани пијалоци по потекло од Република Македонија за кои истите се применуваат.

4. Заштитата предвидена со оваа Спогодба особено забранува секако користење на заштитени имиња на алкохолни и ароматизирани пијалоци кои не потекнуваат од географска област назначена со соодветното име или со местото каде тоа име традиционално се користи, а ќе се применува дури и кога:

- се наведени вистинското потекло на алкохолните и ароматизирани пијалоци;
- географската ознака за која станува збор се користи во превод;
- името е придружено со термини како што се "вид", "тип", "стил", "имитација", "метод или други аналогни изрази.

5. Во случај на хомонимни имиња за алкохолни и ароматизирани пијалоци, заштитата се доделува за секое име одделно. Комитетот за стабилизација и асоцијација може да ги одреди, со одлука, практичните услови во кои спорните хомонимни имиња треба да се разликуваат помеѓу себе, земајќи ја предвид потребата за праведно третирање на производителите кои се засегнати и за избегнување на измамите на потрошувачот.

6. Одредбите од оваа Спогодба во никој случај не влијаат врз правото на секое лице да користи, за трговски цели, свое име и името на лицето чии бизнис го превзел, под услов тоа име да не се користи на начин кој ќе го измени потрошувачот.

7. Ништо од оваа Спогодба не ја обврзува договорната страна да заштитува едно име на другата страна кое не е или престанал да биде заштитен во неговата земја на потекло или кое отпаднало од употреба во таа земја.

8. Договорните страни се откажуваат од своето право да се повикуваат на член 24(4) до (7) од TRIPs Договорот со цел да одбијат доделување заштита на имињата на другата договорна страна.

## Член 5

### ЗАШТИТЕНИ ИМИЊА

Заштитени ќе бидат следните имиња:

(а) за алкохолните пијалоци кои потекнуваат од Заедницата, имињата наведени во листата 1;

(б) за алкохолните пијалоци кои потекнуваат од Република Македонија, имињата наведени во листа 2;

(в) за ароматизирани пијалоци кои потекнуваат од Заедницата, имињата наведени во листа 3;

(г) за ароматизирани пијалоци кои потекнуваат од Република Македонија, имињата наведени во листа 4;

## Член 6

### ТРГОВСКИ МАРКИ

1. Регистрирањето на трговска марка за алкохолни и ароматизирани пијалоци која содржи име дефинирано во член 5 или е составена од такво име ќе биде одбиено или, на барање на заинтересираната страна, прогласено за неважечко кога алкохолни пијалоци кои не потекнуваат од местото назначено со името.

2. Без оглед на ставот 1, една трговска марка регистрирана со добра намера најдоцна до 31 декември 1995 година може да се користи до 31 декември 2005 година, по услов да била без прекин во ефективна употреба од нејзината регистрација.

## Член 7

### ИЗВОЗ

Договорените страни ги преземаат сите мерки неопходни за да гарантираат дека во случаи кога алкохолните и ароматизирани пијалоци кои потекнуваат од териториите на договорните страни се извезени и пуштени во промет надвор од нивните територии, имињата на едната од договорната страна заштитени со примената на оваа Спогодба не се користат за да означат и претстават алкохолни и ароматизирани пијалоци кои потекнуваат од другата договорна страна.

## Член 8

### ПРОШИРУВАЊЕ НА ЗАШТИТАТА

Користа од заштитата доделена со оваа Спогодба се однесува на физички и правни лица, сојузи, асоцијации и организации на производители, трговци и потрошувачи чии главни седишта се лоцирани на територијата на другата договорна страна, до оној степен до кој дозволува релевантната легислатива на договорните страни.

## Член 9

### ИЗВРШУВАЊЕ

1. Доколку надлежниот орган, именуван во согласност со член 11, дознае дека некој опис или претставување на алкохолни и ароматизирани пијалоци, особено во етикетањето, во официјални или трговски документи или при рекламирање, е спротивно на оваа Спогодба, договорните страни ги применат неопходните административни мерки и/или ќе започнат соодветна судска постапка заради борба против нелојална конкуренција или за да спречат на друг начин, незаконска употреба на заштитеното име.

2. Мерките и постапките наведени во став 1 се преземаат особено во следните случаи;

(а) кога преводот за имињата предвидени со легислатива на Заедницата или на Република Македонија на јазикот или јазиците на другата договорна страна резултира со појава на израз кој може да наведе на измама во поглед на потеклото, природата или квалитетот на алкохолните и ароматизирани пијалоци кои се така идентификувани;

(б) кога описите, трговските марки, изразите, описите или илустрациите кои директно или индиректно даваат лажни или измамливи информации во поглед на потеклото, природата, материјалните квалитети на алкохолните и ароматизирани пијалоци, а кои се појавуваат на садовите или амбалажата, при рекламирање или во официјални или трговски документи кои се однесуваат на заштитени имиња согласно оваа Спогодба;

(в) кога, за амбалажа се користат садови кои се измамливи во поглед на потеклото на алкохолниот или ароматизираниот пијалок.

3. Примената на став 1 и 2 не ја спречува можноста на лицата и органите наведени во член 8 да преземат соодветни мерки кон договорните страни, вклучувајќи и започнување на судска постапка.

## Член 10

### ДРУГА ИНТЕРНА ЛЕГИСЛАТИВА И МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

Освен во случаи кога е поинаку договорено помеѓу договорните страни, оваа Спогодба не ја исклучува можноста една проширена заштита, сега или во иднина, од страна на договорните страни да биде дадена на заштитените имиња со оваа Спогодба при примената на нивната внатрешна легислатива или на други меѓународни спогодби.

## ГЛАВА II

### КОНТРОЛА И МЕЃУСЕБНА ПОМОШ ПОМЕЃУ НАДЛЕЖНИТЕ ОРГАНИ

## Член 11

### НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ ЗА ПРИМЕНА

1. Договорните страни именуваат надлежни органи за примана на оваа Спогодба. Кога една договорна страна именува повеќе од еден надлежен орган, таа треба да обезбеди координираност на работата на тие органи.

За таа цел, треба да се именува еден единствен орган.

2. Договорните страни меѓусебно се информираат за имињата и адресите на овие органи но најдоцна два месеци по стапувањето во сила на оваа Спогодба. Треба да постои блиска и дискретна соработка меѓу овие органи.

## Член 12

### ПОВРЕДА

1. Доколку некој од органите на членот 11 има причина да се сомнева дека:

(а) алкохолен или ароматизиран пијалок од член 2, кој е или бил предмет на трговска размена помеѓу Република Македонија и Заедницата, не е во согласност со оваа Спогодба или со одредбите на законите и регулативите на договорните страни, кои се однесуваат на алкохолни и ароматизирани пијалоци; и

(б) тоа не почитување е од особен интерес за другата договорна страна и може да биде основа за преземање административни мерки и/или започнување на судски постапки,

тој веднаш ја информира Комисијата и надлежниот орган или органите на другата договорна страна.

2. Информациите кои треба да се дадат согласно ставот 1 треба да бидат придружени со официјални, трговски или друг вид соодветни документи, со детали за административните мерки или за еквивалентните судски постапки. Информациите особено ги опфаќаат следните елементи за алкохолните и ароматизирани пијалоци кои се во прашање:

(а) производителот и лицето кое има овластување да располага со тој алкохолен или ароматизиран пијалок;

(б) составот и органолептичките карактеристики на тој пијалок;

(в) неговиот опис и претставување;

(г) детални информации за непочитување на правилата за производство и трговија.

## ГЛАВА III

### РАКОВОДЕЊЕ СО СПОГОДБАТА

## Член 13

### РАБОТНА ГРУПА

1. До влегувањето во сила на Спогодбата за стабилизација и асоцијација, се основа работна група која произлегува од постојната работна група основана со одлуката бр. 1/98 на Советот за соработка воспоставен со Спогодбата за соработка помеѓу Република Македонија и Европската заедница, потпишана со размена на писма на 29 април 1997 година.

2. Работната група се грижи за доброто функционирање на оваа Спогодба и разгледува сите прашања кои може да произлезат при неговата примена. Поточно, работната група може да даде препораки за подобрување на реализацијата на целите на оваа Спогодба.

## Член 14

### ЗАДАЧИ НА ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ

1. Договорните страни, директно или преку работната група дефинирана во член 13, одржуваат контакти за сите прашања поврзани со реализација и функционирањето на оваа Спогодба.

2. Поточно, договорните страни:

<sup>3</sup> Службен весник Л 190, 4.7.1998, стр.48.

<sup>4</sup> Службен весник Л 348, 18.12.1997, стр.1.



(а) Со одлука на Советот за соработка ги одредуваат и менуваат листите од член 5, и протоколот од оваа Спогодба, за да се земат предвид измените во законите и регулативите на договорните страни;

(б) меѓусебно се информираат за намерата да донесат нови регулативи или за измени на постојните регулативи од јавен интерес (заштита на здравјето и потрошувачот), кои имаат импликации врз пазарот на алкохолни и ароматизирани пијалоци;

(в) меѓусебно се известуваат за судските одлуки во врска со примената на оваа Спогодба и се информираат меѓусебно за мерките усвоени врз основа на таквите одлуки.

3. Во рамките на оваа Спогодба, секоја од договорните страни може да даде сугестии и проширување на полето на нивната соработка во однос на пазарот на алкохолни и ароматизирани пијалоци, земајќи го предвид искуството стекнато со примената на оваа Спогодба.

4. Одлуките донесени во смисла на став 2 (а) од овој член се задолжителни за страните кои се обврзани да ги преземат неопходните мерки за нивно извршување.

## **ГЛАВА IV**

### **ОПШТИ ОДРЕДБИ**

#### **Член 15**

#### **ТРАНЗИТ - МАЛИ КОЛИЧИНИ**

Оваа Спогодба не се однесува на алкохолните и ароматизирани пијалоци кои:

(а) поминуваат во транзит преку територијата на една од договорните страни, или

(б) потекнуваат од територијата на една од договорните страни и се испратени во мали количини помеѓу овие договорни страни, под условите и согласно процедурите предвидени во овој протокол.

#### **Член 16**

#### **ТЕРИТОРИЈАЛНА ПРИМЕНА**

Оваа Спогодба се применува на територијата на Република Македонија, од една страна и на териториите на кои се применува Договорот за основање на Европската Заедница и според условите поставени во тој договор, од друга страна.

#### **Член 17**

### **НЕИСПОЛНУВАЊЕ**

1. Договорните страни започнуваат консултации доколку едната од нив смета дека другата не извршила обврска која и припаѓа според оваа Спогодба.

2. Договорната страна која бара консултации и доставува на другата страна информации кои се потребни за детално испитување на случајот за кој станува збор.

3. Во случаи кога било какво доцнење би можело да го загрози човековото здравје или да ја намали ефикасноста на мерките за борба против измама, може да се преземат соодветни привремени заштитни мерки, без претходна консултација, под услов консултациите да се одржат веднаш по преземањето на тие мерки.

4. Доколку, по консултациите предвидени во став 1 и 3, договорните страни не постигнат договор, страната која побарала консултации или која презела мерки дефинирани во став 3 може да усвои заштитни мерки на начин со кој се овозможува правилна примена на оваа Спогодба.

## Член 18

### ПРОДАЖБА НА ПРЕТХОДНИ ЗАЛИХИ

1. Алкохолните и ароматизирани пијалоци, кои на датумот на стапување во сила на оваа Спогодба, биле легално произведени, опишани и претставени во согласност со интерните закони и регулативи на договорените страни, но со оваа Спогодба се забранети може да се продадат од страна на продавачи на големо за период од една година од стапувањето во сила на оваа Спогодба, а од трговците на мало се доисцрпување на залихите. Со стапувањето на сила на оваа Спогодба, алкохолите и ароматизирани пијалоци опфатени во неа повеќе не смеат да се произведуваат вон границите на нивниот регион на потекло.

2. Алкохолните и ароматизирани пијалоци, произведени, опишани и претставени во согласност со оваа Спогодба, но чиј опис и претставување не се повеќе во согласност со оваа Спогодба поради некоја измена во неа, можат да продолжат да се продаваат до исцрпување на залихите, освен во случаи кога договорните страни се договорат поинаку.

### ПРОТОКОЛ КОН СПОГОДБАТА

#### ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ВЗАЕМНО ПРИЗНАВАЊЕ, ЗАШТИТА И КОНТРОЛА НА ИМИЃАТА НА АЛКОХОЛНИ И АРОМАТИЗИРАНИ ПИЈАЛОЦИ

#### ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ СЕ СОГЛАСИЈА ЗА СЛЕДНОТО:

Во согласност со член 15(б) од Спогодбата, следните количини на алкохолни и ароматизирани пијалоци се сметаат за мали количини:

1. количини ставени во садови со волумен до 5 литри, етикетирани и снабдени со направа за затворање која не може повторно да се користи, при што вкупната транспортирана количина, без оглед дали е составена од одделни пратки, не надминува 10 литри;

2. (а) количини кои се составен дел од личен багаж на патници, во количини не поголеми од 10 литри;

(б) количини кои се испратени во пратки адресирани од лице на лице во количини не поголеми од 10 литри;

(в) количини кои се составен дел од личните предмети на индивидуи кои се преселуваат;

(г) количини кои се увезени за целите на научни или технички експерименти, со максимална количина од 1 хектолитар;

(д) количини кои се наменети за дипломатски, конзуларни или слични тела, увезени под бесцарински третман кој тие го уживаат;

(ѓ) количини кои се чуваат во меѓународните транспортни средства како намирници;

Случајот на ослободување наведен во точка 1 не може да се кумулира со еден или повеќе случаи на ослободување наведени во точка 2.